

Dolnoporubský

Bezplatne distribuovaný štvrťročník o živote
v obci Dolná Poruba

Ročník IX ■ Číslo 4 ■ Október 2019 ■ www.dolnaporuba.sk

hlas

FINIŠUJE MODERNIZÁCIA CENTRA OBCE

Viac na 4. strane. Foto: Peter Martinák

KONCOM SEPTEMBRA ZASADALO
OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO. ČO RIEŠILO?

» s. 2

MINISTERKA G. MATEČNÁ HOVORÍ
O ZAČIATKU ÉRY SCEĽOVANIA PÔDY

» s. 4

ŠTÁT SPRÍSŇUJE OCHRANU ÚZEMIA
V KATASTRI NAŠEJ OBCE

» s. 6

HLAS SA PÝTA ZA VÁS: ROZHOVOR S ORIGINÁLNYM PÁLENÍKOM

Na tomto fóre sme starostu obce JUDr. MIROSLAVA KOPČANA neraz „spovedali“ ako komunálneho politika. Teraz nás z pozície odborníka zavedie do zákulisia liehovarníctva a pestovateľského pálenia ovocia.

• Vo výrobnom období 2018/19 vypálili v 58 pestovateľských páleniach v Trenčianskom kraji takmer štvornásobne viac alkoholu, ako v predchádzajúcich dvoch rokoch. Hodnotíte

z pozície konateľ a pálenice v Dolnej Porube uplynulú sezónu tiež ako výnimočnú?

Iste. Pre lepšiu ilustráciu doplním, že na valnom zhromaždení Združenia pestovateľských pálení SR v Nitre, ktorého som sa nedávno zúčastnil, bolo vyčíslené, že v rámci celého Slovenska sme štátu odvedli na spotrebnej dani 18 miliónov Eur. Ak mám byť konkrétny z pohľadu Dolnej Poruby, sezóna bola extrémne dlhá a náročná na čas i kvalitu kvasov. Výnimočne sme ju končili až v posledný májový deň.

• Do akej miery, v tejto súvislosti, dopytu zodpovedala kvalita vypáleného alkoholu?

Niežeby pestovatelia nevenovali pozornosť pri zakladaní kvasov, ale nízky obsah štiav v dôsledku sucha a neskúsenosť s takýmito podmienkami mali za následok, že hlavne jablč-

né kvasy boli v mnohých prípadoch až extrémne husté. Tomu následne zodpovedala zhoršená manipulácia a hlavne nízka výťažnosť.

• Ktorých nedostatkov by sa mali pestovatelia vyvarovať, aby minimalizovali vlastné škody?

Je to vlastne veľmi jednoduché – zrelé ovocie treba nakladať do čistých nádob bez lístia, konárov a bez stopiek. V žiadnom prípade nie hnlie. Ak ovocie nemá dostatočnú šťavnatosť, do nádob treba doliať vodu, prípadne ho doslaďiť. Cukornosť je dobré premerať už pri zakladaní kvasu. Ten by nemal byť uložený na slnečnom mieste, najlepšie v priestore so stabilnou teplotou, čím docielime pomalý proces kvasenia. V neposlednom rade treba zabrániť, aby sa do kvasu dostali mušky a nakládli tam larvy.

► POKRAČOVANIE NA 3. STRANE

VECI VEREJNÉ

ZO ZÁPISNICE ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA Z 24. 9. 2019

K BODU: KONTROLA PLNENIA UZNESENÍ, INFORMÁCIE HLAVNÉHO KONTROLÓRA OBCE

Kontrolu plnenia uznesení z minulých zasadnutí OZ predložila kontrolórka obce Dolná Poruba Anna Ďurovcová:

- Uznesenie č. 12/2018 poslanci zobrali na vedomie s tým, že oplotenie areálu ZŠ je naplánované na najbližšie obdobie roku 2020.
- Uznesenie 33/2019 – starosta obce informoval poslancov o výsledku rokovania ohľadom opravy miestnej komunikácie v časti Ondrejčičky, kde každý subjekt prisľúbil nejakým spôsobom finančne alebo materiálne pomôcť pri oprave tejto komunikácie. Poslanci uvedené zobrali na vedomie.

K BODU: VOĽBA HK OBCE DOLNÁ PORUBA OD 01. 11. 2019

Poslanci na základe jednej doručenej obálky v zmysle výberového konania na voľbu funkcie hlavného kontrolóra obce Dolná Poruba s ustanovením zákona 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov otvorili obálku kandidáta Anna Ďurovcová, bytom Dubnica n/V (doterajšia kontrolórka obce). Skontrolovali náležitosti prihlášky, resp. predpoklady na výkon tejto funkcie a jednohlasne zvolili na obdobie šesť rokov s platnosťou od 01. 11. 2019 za hlavnú kontrolórku obce Dolná Poruba doterajšiu kontrolórku Annu Ďurovcovú z Dubnice n/V.

K BODU: NÁVRH VZN Č. 1/2020 O MIESTNYCH DANIACH A POPLATKOCH

Pri uvedenom návrhu VZN č. 1/2020 sa prítomní zaoberali zvýšením sadzieb k dani z nehnuteľnosti, za psa a odvoz odpadu z dôvodu nízkej úrovne triedenia odpadu v obci a za zvýšenie uloženia odpadov na skládku v zmysle zákona o odpadoch. Nakoľko sa OZV ENVI-PAK a Mária Pedersen, a.s. nedokážu dohodnúť na finančnom vysporiadaní svojich nákladov na dodanie nových smetných nádob na separovanie a taktiež na častejšej frekvencii vývozov separovaných odpadov, vznikajú na území obce veľké skládky separovaného odpadu pri kontajneroch. Tento stav (preplnené skládky separovaných odpadov v častiach u Suchých, u Bežákov a taktiež v obci pri KD) máme znamenaný aj fotodokumentáciou, ktorú sme postúpili firme Mária Pedersen a aj ENVI-PAKu. Odpovede prišli v tom znení, že vyššiu frekvenciu a dodanie nových smetných nádob na separovanie odpadu (kovy, plasty, sklo, tetrapaky) bude možné riešiť až valnou hromadou OZV ENVI-PAK v budúcom roku. Dovedy máme dávať uvedený odpad do vriec, ktoré nám pri najbližšom vývoze zoberú... Čo sa týka tetrapakov (nádobu je pri materskej škole), najbližší vývoz bude až 5. 11. 2019. Občania by mali kovy a plasty stláčať na čo najmenší obsah, aby sa ho mohlo do nádoby zmestiť čo najviac. Vyhlasujeme to v miestnom rozhlase, píšeme do obecných novín. Na

základe nízkej úrovne vytriedenia odpadu obce Dolná Poruba – len 12,91 %, je obec nútená zvyšovať aj poplatky za vývoz odpadu. V tomto roku do septembra obec doplácala zo svojho rozpočtu za poplatky (odpad) o 3000 Eur viac ako v roku 2018.

V roku 2020 za úroveň vytriedenia odpadu a za uloženie na skládku odpadov v zmysle zákona o odpadoch v rozmedzí triedenia 10-20 % je poplatok za úroveň vytriedenia stanovený na 24 Eur / tona. Na rok 2019 bol stanovený 12 Eur / tona. V roku 2021 je v zákone stanovený poplatok až na 32 Eur / tona.

Z tohto dôvodu je nutné separovať odpad v čo najväčšom množstve. Otázkou, resp. nedoriešenou časťou legislatívy je to, že nám ENVI-PAK a firma Marius Pedersen, a.s. nedokáže dodať viac nádob na separovaný odpad a ani zvýšiť frekvenciu vývozov z dôvodu, že sa nedokážu dohodnúť na finančnom vysporiadaní svojich nákladov za nové smetné nádoby na separovanie a za frekvenciu vývozov. Preto bude nutné prehodnotiť uvedené sadzby a poplatky, aby obec nedoplácala v ďalších rokoch za vývoz a separovanie odpadu občanov z rozpočtu obce. Obec vynakladá maximálne úsilie, aby sa v budúcom roku situácia zlepšila, občania si musia uvedomiť dôležitosť separovania odpadov. Poslanci uložili finančnej komisii pri obecnej úrade odkomunikovať s vybranými podnikateľskými subjektami v obci počet smetných nádob a ich využiteľnosť do 31. 10. 2019.

K BODU: DOPLNENIE ČLENA KULTÚRNEJ KOMISIE PRI OBEČNOM ÚRADE

Poslanci OZ sa zaoberali návrhom doplnenia člena do kultúrnej komisie pána Michala Giacka, ktorý sa prihlásil do našej obce na trvalý pobyt. Poslanci jednohlasne Michala Giacka schválili za člena kultúrnej komisie pri obecnej úrade od 01. 10. 2019.

K BODU: INFORMÁCIE STAROSTU OBCE

Starosta oboznámil poslancov:

- o ukončení a kontrole projektu „Zníženie energetickej náročnosti verejnej budovy MŠ v obci Dolná Poruba“,
- o projekte a prácach na zatepľovaní ZŠ,
- o podpísaní zmluvy s firmou Cesty Nitra, a.s. na úpravu verejného priestranstva v obci a opravu cesty v Ondrejčičkách,
- o zámere podať inzerát na odpredaj vyradenej techniky obce – hasičské auto Škoda 706 a Praga V3S na náhradné diely,
- o 50 % úľave Poľovníckej spoločnosti Homôľka za uskutočnenie zábavy dňa 24. 08. 2019 z dôvodu, že PS je nápomocná obci pri kultúrnych akciách,
- o preplatení mzdy kontrolórke obce za nevyčerpanú dovolenku (3 dni) z dôvodu ukončenia funkčného obdobia kontrolórky obce Dolná Poruba,
- o dodatku do cenníka poskytovaných služieb cenu za riadkovú inzerciu v obecných novinách.

K BODU: ŽIADOSTI

Na zasadnutí OZ sa prerokovávali žiadosti:

- pani Gabrišovej a pani Rábekovej o predĺženie nájomného bývania na obecnej bytovke, kde poslanci obe žiadosti schválili s dobou predĺženia o 1 rok.
- pani Smolkovej o úpravu chodníka ulice u Martišov. Poslanci žiadosť zobrali na vedomie s tým, že sa budú tejto žiadosti venovať zo širšieho hľadiska v budúcom období.
- žiadosť ZŠ s MŠ Dolná Poruba o používanie detského ihriska v areáli MŠ, kde bol zistený na základe kamerového systému mladistvý páchatel ničenia obecného majetku a jeho zákonní zástupcovia budú písomne upozorení na správanie a vandalizmus maloletého.

Zapísala **DANA SUCHÁ**

CENNÍK POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB**PESTOVATEĽSKÁ PÁLENICA S.R.O.**

- **Cena za 1 liter vypáleného destilátu: 4,70 € (cena s DPH)**
- **Cena za práce vykonané pracovným strojom JCB – 2 CX: 1 hodina / 20,- €** (pre občanov s trvalým pobytom v Dolnej Porube)
- **Cena za práce vykonané pracovným strojom JCB – 2 CX: 1 hodina / 25,- €** (pre občanov mimo Obce Dolná Poruba)
- **Cena za práce vykonané pracovným strojom JCB – 2 CX: 1 hodina / 35,- €** (pre podnikateľské subjekty)
- **Cena za výber septika fekálnym vozidlom: 1 výber / 18,- €** (pre občanov D. Poruby)
- **Cena za výber septika fekálnym vozidlom: 1 výber / 29,- €** (pre občanov Omšenia a pre podnikateľské subjekty v obci Dolná Poruba)
- **Cena za výber septika fekálnym vozidlom: 1 výber / 34,- €** (pre občanov Trenč. Teplic)
- **Cena za výber septika fekálnym vozidlom: 1 výber / 39,- €** (pre podnikateľské subjekty v Trenčianskych Tepliciach, Omšeni a na Baračke) + poplatok za čističku (ČOV)
- **Prenájom Multikáry: 1 hodina / 10,- €**
- **Prenájom Opel CAMPO SPORTS: 1 hodina / 10,- €**

Vzhľadom na to, že dňom 01. 05. 2019 je spoločnosť v zmysle § 4 Zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov zaregistrovaná za platiteľa DPH, na všetky služby uvedené v bodoch 2.-10. sa pripočítava výška DPH (20%). **Ceny sú uvedené bez DPH.**

AKTUÁLNA TÉMA

„Aj v našej obci sú dobrí gazdovia“

DOKONČENIE ROZHOVORU S ORIGINALNÝM PÁLENÍKOM

• **Hovorí sa, že čas sú peniaze. Pri pohľade na kapacity dolnoporubskej pálenice však finančný aspekt zaiste výrazne ovplyvňovala časová zaneprázdnenosť ľudských zdrojov a technická infraštruktúra zariadenia.**

Podľa mojich informácií sa toto pravidlo javilo skoro ako celoplošné v rámci všetkých pestovateľských páleníc. Nerád hovorím o nejakej mojej osobnej vyťažnosti, ale na druhej strane pri našom rozpočte je každé euro dobré. Personálne zloženie je, žiaľ, naozaj veľmi úzke na čele s hlavným páleníkom Rudolfom Belákom. V zálohe som ja a tiež Jozef Kopčan, ktorý sa nad nami už viac krát zlútoval a neváhal pomôcť, keď bolo najhoršie. Za ich prístup im ďakujem aj touto cestou.

• **Ako starosta obce, konateľ pestovateľskej pálenice s.r.o. a zároveň páleník ste na Slovensku rarita. Môžete širokej verejnosti priblížiť, ako ste sa k tejto pridruženej funkcii dostali? Prebehla Vám vôbec takáto predstava myslou, keď ste sa pred desiatimi rokmi rozhodli uchádzať o post starostu?** Už som v minulosti spomínal, že nepoznám starostu v takom súbehu pracovných činností. Avšak viem, že mnohí z nich, hlavne v malých obciach, robia všetko možné, aby obec fungovala. Ani ja nemám problém ísť s bagrom alebo kosiť na motorovej kosačke. A či mi niekedy prebehlo myslou, že budem pracovať v pálenici?

Určite nie. To nebola moja ambícia. Život však niekedy prinesie človeku neskutočné zvraty. Môj sen o oddychu na dôchodku sa odkladá, ešte máme pred sebou veľa úloh.

• **Čo konkrétne vo Vašom prípade predchádzalo samotnému vykonávaniu tejto funkcie?** Predchádzalo tomu valné zhromaždenie po mojom nástupe do funkcie starostu obce. Hneď na začiatku som cítil, že som tlačný do kúta. Vtedy som sa rozhodol, že podstúpim školenia na samostatné skúšky v Agroinštitúte Nitra. Takúto ponuku som dal i páňovi Rudolfovi Belákov. Po absolvovaní prednášok sme záverečné skúšky splnili na výbornú. Musím dodať, že keď už sme boli vo švungu, prihlásili sme sa aj na senzorické skúšky na posudzovanie kvality destilátov na Technologickej fakulte v Bratislave. To je však len prvá časť odpovede na položenú otázku. Druhá spočíva v tom, že nikto alebo takmer nikto nemá záujem o túto prácu.

• **Vedeli by ste pomenovať nejaké špecifické kvasov z prostredia Dolnej Poruby?** O špecifikách je ťažké hovoriť. Sú kvasy, ktoré by možno v inej pálenici ani nepálili, na druhej strane sú kvasy, ktoré sú špičkové a destiláty, ktoré majú súťažnú úroveň. Napríklad, chodia k nám dlhoroční klienti z Dubnice nad Váhom, ktorí majú kvasy členené ešte aj podľa odrôd. Výsledný efekt je 1A. Taktiež máme stáleho klienta z Dobrej, ktorý je v kvalite kvasov veľmi

precízny. Ale i v našej obci sú dobrí gazdovia, či už pri slivkových, jablčných kvasoch, ale hlavne v tunajších odrodách hrušiek. Podobne je to aj v susedných obciach Omšenie a Horná Poruba.

• **Spomeniete si, aký najkvalitnejší alebo najzaujímavejší destilát ste vypálili počas služby?** Poviem to takto: každý kvalitný destilát má svoje špecifiká – musí byť čirý, okrúhly pri ochutnávaní a hlavne musí mať svoju prívlastkovú arómu. Tohtoročnú páleníčarsku sezónu som spustil 1. októbra veľmi kvalitným kvasom hrušky „Williamsovky“. Ide o obľúbenú odrodu, ktorej veľké plody majú peknú žltú farbu, bielu, rozplývavú dužinu. Majiteľ môže byť spokojný. Čo sa týka pripravenosti pálenice, tešiť sa môžu aj ostatní pestovatelia.

PETER MARTINÁK, Foto: autor

ZO ZÁPISNICE ROKOVANIA VALNÉHO ZHROMAŽDENIA PESTOVATEĽSKEJ PÁLENICE SPOL. S R.O. DOLNÁ PORUBA Z DŇA 24. 9. 2019

SCHVÁLENIE RIADNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY ZA ROK 2018

Konateľ spoločnosti JUDr. Miroslav Kopčan predložil valnému zhromaždeniu na schválenie výročnú správu za účtovné obdobie k 31. 12. 2018 a vyhodnotenie riadnej účtovnej závierky spoločnosti s ručením obmedzeným Pestovateľská pálenica za rok 2018, s tým, že celkové výnosy boli dosiahnuté v objeme 42 312,73 Eur a celkové náklady predstavujú výšku 35 158,96 Eur. Spoločnosť s.r.o. vykazuje za rok 2018 kladný hospodársky výsledok: zisk vo výške 7 153,77 Eur. V zmysle spoločenskej zmluvy je spoločnosť povinná doplniť rezervný fond z čistého zisku vykázaného v riadnej účtovnej závierke za rok 2018, a to o sumu určenú v spoločenskej zmluve vo výške 5 % z čistého zisku, čo predstavuje sumu 357,69 Eur. Zvyšnú časť zisku vo výške 6 796,08 € valné zhromaždenie rozhodlo použiť na vykrytie straty minulých rokov.

VYHODNOTENIE PÁLENÍČAR. ROKA 2018/19

Účtovníčka spoločnosti Zuzana Vániová informovala prítomných s výrobným listom celkovej výroby liehu počas páleníčarskej sezóny júl 2018 – jún 2019. Celkovo sa vyrobilo 17 808,87 la liehu, celkové príjmy z pálenia predstavujú 158 837,61 Eur, spotrebná daň z liehu, ktorá bola odvedená štátu predstavuje sumu

96 167,91 EUR. Rozdiel sú tržby zaúčtované do výnosov spoločnosti v celkovej sume 62 669,70 Eur. Uvedené informácie VZ zobralo na vedomie.

CELKOVÉ HOSPODÁRENIE SPOLOČNOSTI S.R.O. ZA PÁLENÍČARSKÝ ROK 2018/19:

- celkové náklady: 42 160,51 EUR,
- celkové výnosy: 77 333,19 EUR
- hospodársky výsledok za páleníčarský rok 2018/2019: ZISK + 35 172,68 EUR.

PREHODNOTENIE CENY ZA 1 LA VYROBENÉHO ALKOHOLU

Valné zhromaždenie na svojom zasadnutí prehodnotilo cenu za služby pri pestovateľskom spracovaní ovocných kvasov a z dôvodu zvyšovania cien za elektrickú energiu a vody Valné zhromaždenie jednohlasne schválilo zvýšenie ceny za služby za pálenie od 01. 10. 2019 nasledovne:

Cena za 1 la vyrobeného alkoholu = 9,40 € [spotrebná daň z liehu (½) = 5,40 €; poplatok za pálenie = 4,00 €].

Poznámka: 1 la (liter absolútny) vypáleného destilátu predstavuje približne 2 litre vypáleného destilátu.

INFORMÁCIE KONATEĽA SPOLOČNOSTI

Konateľ spoločnosti informoval prítomných o plánovanom otvorení páleníčarskej sezóny 2019/20 dňom 01. 10. 2019, o vykonaných prácach na technológii na pálenie v priestoroch Pestovateľ-

skej pálenice spol. s r.o., o vymaľovaní priestorov pálenice – prípravovne aj výroby liehu z hľadiska hygieny, o zabudovaní nových roštov a osadení ohniska vo varnom kotle. Ďalej členov VZ informoval, že bol vyčistený komplet chladiaci systém, bola vykonaná výmena transportného potrubia od malého chladiča po meradlo, boli vykonané nátery rúr konštrukcie a kovovej brány, bola zrealizovaná výroba pohyblivého stolíka na čerpadlo kvasu, vykonaná montáž trubice nasávania kvasu do zásobníka a ďalšie práce, ktoré bolo potrebné vykonať pred otvorením sezóny 2019/20.

Konateľ spoločnosti Miroslav Kopčan informoval členov VZ o nepriaznivej finančnej situácii obce z dôvodu platenia nepredpokladaných výdavkov (úprava a tvorba verejného priestranstva / 2. etapa, oprava miestnej komunikácie v časti Ondrejčičky, ako aj spoluúčasť na projektoch pri rekonštrukcii MŠ a zatepľovaní ZŠ v obci) a predložil návrh na poskytnutie pôžičky vo výške 25 000 Eur z účtu Pestovateľskej pálenice na bežný účet Obce Dolná Poruba, v prípade nedostatku finančných prostriedkov na bežnom účte obce. VZ schválilo previesť finančné prostriedky vo výške 25 000 EUR z účtu Pestovateľskej pálenice na účet Obce Dolná Poruba na základe Zmluvy o pôžičke, ktorá bude bezúročná.

Zapísala ZUZANA VÁNIOVÁ

MEDZI NAMI

MOJIMI OČAMI

Vážení spoluobčania, čas letných dovolení a prázdnin je už minulosťou. Živo si spomínam na ukončenie školského r. 2018/19, ktoré som zavŕšil slovami: „Vy choďte oddychovať, pričom my budeme pracovať.“

Nebola to len taká nejaká lacná fráza, pretože nás čakalo množstvo práce, ktorú sme mali naplánovanú a museli sme všetko stihnúť v priebehu prázdnin, aby sme bez problémov mohli začať nový školský rok.

Našou úlohou spoločne s dodávateľom stavebných prác bolo zrealizovať načas a v požadovanej kvalite projekt „Zníženie energetickej náročnosti verejnej budovy materskej školy v obci Dolná Poruba“. Už zo samotného názvu projektu vyplýva, že ťažisko prác bolo zamerané na úsporu energie. Musím povedať, že až na drobné zaváhania sa nám podarilo toto dielo ukončiť včas a v stanovenom termíne, vrátane kolaudačného rozhodnutia s príslušnými certifikátmi a kontrolným energetickým auditom.

Súbežne obecný úrad vykonával práce na oprave obidvoch schodísk pri základnej škole

a úprave okolia – oplotenia materskej školy s doplnením mulčovacej kôry, odstránením betónového základu pri prvokoch detského ihriska v MŠ.

Zároveň s bežnými prácami obecného úradu sme postupne pripravovali pálenicu na novú páleníčiariku sezónu 2019/20.

Do konca kalendárneho roka nás ešte čaká dokončenie centrálnej časti obce, polozenie asfaltového koberca na ceste do Ondrejčiek a hlavne zateplenie strechy a obvodového plášťa budovy základnej školy ZŠ. Taktiež chce-

me skultivovať priestor v hornej časti obce – na tzv. autobusovom otoči.

Verím, že sa nám to podarí zvládnuť bez väčších problémov, tak nám Pán Boh pomôhaj!

Záverom mi dovoľte zagratulovať početnej skupine novomanželov a popriať im veľa porozumenia na spoločnej ceste životom.

V neposlednom rade vyjadrujem úprimnú sústrasť rodinám tých, ktorí z nášho spoločenstva nedávno odišli na večnosť.

MIROSLAV KOPČAN, starosta obce

Foto: Peter Martinák

Zateplovanie budovy základnej školy

Ministerka Matečná: „Začína éra sceľovania pôdy“

Historický míľnik pre vlastníkov pôdy. Takto označila ministerka Gabriela Matečná návrh opatrení na urýchlenné vykonanie pozemkových úprav v SR, ktorý schválila vláda. Štát spúšťa komplexné pozemkové úpravy, ktoré sa dotknú celého Slovenska. Končí tak extrémna rozdrobenosť pôdy, ktorá sťažuje život občanom, firmám, obciam i štátu.

„Sceľovanie pozemkov, takzvané pozemkové úpravy, prinesú významné výhody vlastníkom, užívateľom, obciam, štátu i krajine. Či už pôjde o zhodnotenie pozemkov vlastníkov, realizovanie investícií, nižších nákladov pre štát pri výstavbe infraštruktúry alebo zlepšenie ochrany prírody a udržiavanie vody v krajine. Návrh, ktorý schválila vláda, sme vypracovali spolu so špičkovými odborníkmi a je historickým míľnikom pri riešení najväčšieho problému vlastníckych vzťahov a pozemkového práva na Slovensku,“ povedala Gabriela Matečná, podpredsedníčka vlády a ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Realizácia pozemkových úprav je potrebná ešte v 3 103 katastrálnych územiach. Každoročne by mal štát spustiť pozemkové úpravy v 120 katastrálnych územiach počas 30 rokov. Podľa ministerky Matečnej je dôležité, aby štát a nasledujúce vlády dokázali dlhodobo a transparentne zabezpečiť realizovanie pozemkových úprav

naprieč vládami a desaťročiami.

Vicepremiérka navrhla vláde viacero opatrení. Využitie budú musieť byť naplno nielen kapacity odborníkov v pozemkových úpravách, ale posilnená bude musieť byť aj štátna správa. Práve obce a okresné úrady a ich odbory pozemkové a lesné totiž hrajú kľúčovú úlohu pri realizácii pozemkových úpravách v ich katastrálnych územiach. Pozemkové úpravy si vyžadujú obrovské množstvo komunikácie s vlastníkami i úradmi. Výsledkom komplexných pozemkových úprav bude zhodnotenie sceľovaných pozemkov pre vlastníkov, úspory pre podnikateľov i štát a významné pozitívne vplyvy na krajinotvorbu a životné prostredie.

Šéfkla agrozozortu predstavila aj kritériá výberu katastrálnych území, ktoré budú vplývať na poradie realizovania pozemkových úprav. Sú nimi tzv. vlastnícke kritériá, ako sú počet parciel na jedného vlastníka, počet vlastníkov na parcelu, priemerný počet parciel na liste vlastníctva na hektár, podiel špeciálnych kultúr poľnohospodárskej výroby, podiel poľnohospodárskej pôdy bez špeciálnych kultúr, či podiel lesných pozemkov v katastrálnom území. Medzi takzvané užívacie kritériá v katastrálnom území patria počty žiadateľov o priame podpory, viacnásobné deklarácie (počet križovaní), počty mladých farmárov, podiely výmery podnájomných po-

zemkov, podiely tzv. „bielych plôch“.

Medzi mimozorné kritériá patria podpora najmenej rozvinutých okresov, podpora plánovaného budovania infraštruktúry ako sú cesty či železnice, podpora zadržievania vody v krajine, ochrana prírody i podpora strategických investícií a priemyselných parkov.

Rozdrobenosť vlastníctva pôdy a komplikácie v užívateľských vzťahoch majú na Slovensku korene v dedičskom uhorskom pozemkovom práve a neskôr v kolektizácii. Dôsledkom toho vznikajú nevyjasnené a nevyvážené vzťahy medzi vlastníkami a užívateľmi. Vlastníci majú problém dostať sa k užívaniu svojich pozemkov. Na Slovensku je v súčasnosti 8,4 miliónov vlastníckych parciel, 4,4 milióna evidovaných vlastníkov pozemkov a 100,7 milióna spoluvlastníckych vzťahov. Priemerný počet spoluvlastníkov na 1 parcelu je 11,93 a jeden vlastník v priemer vlastní 22,74 parciel. „Pozemkové úpravy sú jediným efektívnym nástrojom na riešenie tejto katastrofálnej rozdrobenosti pozemkového vlastníctva, kľúčovým nástrojom na vyriešenie problémov slovenského poľnohospodárstva s tým spojeným a zároveň môžu naštartovať mnohé rozvojové programy obcí, malé a stredné podnikanie,“ uzavrela ministerka Gabriela Matečná.

MICHAL FEIK, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

KULTÚRNY ŽIVOT

Ďalší vydarený tábor na Bukovine

Spoločenstvo Kráľovnej pokoja pod záštitou sv. Jána Pavla II. v tomto roku opäť zorganizovalo obľúbený letný tábor (nielen) pre deti na Bukovine v Dolnej Porube. Na odľahlé miesto v srdci prírody, kde vlni požehnaní areál na slávenie sv. omše, dokráčali prítomní unikátnou krížovou cestou. Spoločne strávené chvíle pod holým nebom im tradične spestrilo množstvo aktivít zameraných na utuženie medziľudských vzťahov, ako aj prehĺbenie kresťanskej viery.

PM, Foto: Mária Bežáková

MODRÁ DOPRAVNÁ KARTA

Trenčiansky samosprávny kraj (TSK) prechádza na nový dopravný systém, v ktorom budú platiť už len modré karty. Cieľom je budovanie integrovaného dopravného systému so zapojením všetkých dopravcov, v ktorom bude mať cestujúci už len jednu kartu. Z nej bude hrať cestovné v rámci celého Slovenska.

Platnosť zelenej krajskej cestovnej karty MultiCARD, ktorú používajú v TSK aj naši občania, končí 31. 10. 2019. Od 1. 11. držitelia zelenej karty automaticky prejdú na cenu cestovného, platného pre modrú kartu. MultiCARD je možné naďalej používať až do dátumu jej expirácie, ale už pre ňu nebude platiť mesačný paušálny poplatok vo výške 0,70 €.

Pre obe dopravné karty na území TSK od novembra 2019 bude stanovená jednotná výška zľavy pre cestujúcich a upravená bude aj cena cestovného. **PETER TVRDOŇ, Zdroj: TSK**

ČIPOVANIE Psov

Majitelia psov na Slovensku majú nové povinnosti, vyplývajúce z novely zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorá platí od septembra 2018.

Majiteľ psa narodeného do 31. 8. 2018 je povinný dať zviera začipovať najneskôr do 31. 10. 2019. Po tomto termíne nebude môcť veterinár ošetriť psa, ak nepôjde o vážne ohrozenie zdravia. Výnimku z označenia majú staré psy, ale iba vtedy, ak nemia majiteľa. Ak majiteľ psa neoznačí čipom, hrozí mu pokuta 50 €. Voči tým, ktorí nenahlásia údaje o novom vlastníčkovi psa, alebo nenahlásia úhyn registrovaného psa, zákon určil pokutu od 300 do 800 €. Za osoby v hmotnej núdzi a pobratelov minimálneho dôchodku, ktorí majú psov narodených do 31. 10. 2019 zaplatí čipovanie štát. **PETER TVRDOŇ, Zdroj: MPRV SR**

Komentár: O MAJSTROCH SVETA

Prosím, neľakajte sa, nebudem písať o tých, čo majú „vyhradené“ stránky v novinách, či televízii. Dočasné hviezdy, celebrity. Zaumienil som si písať o majstroch života, ktorí svojím žitím dokázali žiť svoj život akoby umeleckým dielom. Žiaľ, sú i takí politici, čo kážu, že Slovensko je malá krajina... Klamú. Som už starý a na svojich cestách hľadám drahokamy ukryté v ľuďoch. Niekedy sú ukryté v hĺbke ľudskej duše a ťažko je ich nájsť, objaviť. Iné poklady sa priam núkajú okoloidúcim. Drahokamy v srdciach ľudí, ktorých mozoľnaté ruky dokazujú, že tú našu rodnú Slovenskú zem ľúbia.

Roky sa vraví o duálnom vzdelávaní... Iba sa hovorí. Každúčka dedinka je svedkom, že i v tej najmenšej z nich sa narodí Boží človek. Neoblieka si prepychové šaty. Ba poznal som, že pre takýchto je i nedeľný kroj prepychom. Nechcú sa ukazovať. Sú skromní, ale na druhej strane ich robota je údelom, v ktorom sa denne rodí i množí ich šťastie. To je to krásne – umenie žiť, milovať a byť milovaný.

Už mnohé drahokamy som akoby našiel, objavil. Slovensko má takmer tritisíc obcí, pokladov. Nuž aspoň jeden poklad v duši lesníka Mikuláša Gigaca opíšem. Pri našom stretnutí na Šumiaci pod Kráľovou hoľou som zatúžil, aby pri našom stretnutí boli kamery, aby sa navždy zachovali svedectvá o životnom umení, ako sa žilo, žije dnes, ako sa má žiť krajšie. Ako treba šťastie rozmožňovať. Aby životná púť nebola „paživot“. Aby človek i v hodine smrti odovzdal šťastie iným dobrým ľuďom. Majster Mikuláš má zbierku viac ako dvetisíc zvoncov, spiežovcov, liatovcov. I zvonce sú dokladom umenia žiť skromne i obetavo vo vrchoch, na pastvinách.

A koľko je ciest života za chlebom každodenným. Nuž skúste vykročiť i hľadať, objaviť ďalšie poklady ľudí. Nech i vám v duši zazvoní slávnostnejšie. Potom poznáte, prečo som napísal tieto riadky.

ALFONZ LIŠKA, ochrana prírody, Foto: autor

Mikuláš Gigac

HARMÓNIA TELA A DUCHA

Dolnoporubčania podporili POCHOD ZA ŽIVOT

V nedeľu, 22. septembra 2019, sa v Bratislave uskutočnil Národný pochod za život, ktorého sa zúčastnili aj farníci z Dolnej Poruby, Omšenia a Trenčianskych Teplíc. Z celého Slovenska prišlo okolo 50 000 ľudí, ktorí svojou účasťou vyjadrili podporu životu. **Text a foto: PETER ZELÍSKA**

AKCIA Z po 30 rokoch

Druhá septembrová sobota v areáli TJ Slovan potvrdila, že futbal nie je len o športe. Partia hráčov, funkcionárov a fanúšikov spojila sily a náterom pôvodnej plechovej strešnej krytiny ošetrila budovu s kabínami, spoločenskou miestnosťou a sociálnymi zariadeniami. **Text a foto: PETER MARTINÁK**

Pozvánka / ITALIA 2020

Milí priatelia,

v budúcom roku v termíne 23. – 31. 8. 2020 chceme uskutočniť ešte jednu púť k P. Piovi a po stopách svätých v Taliansku. V predstihu zisťujem predbežný záujem, nakoľko ubytovanie musím už teraz záväzne objednať. Cena bude cca 400,- eur (doprava, 6 x nocľah s raňajkami, 6 x večera, 3 x obed, miestny sprievodca v S. G. Rotondo a tiež v Pompejách a Neapole). Na púť pozývam farníkov z Omšenia a Dolnej Poruby, priateľov, príbuzných a všetkých tých, ktorí už boli so mnou na nejakej púti. Bližšie informácie: 0905 397 241. **MIROSLAV LYSIČAN, duchovný otec farnosti**

PROGRAM PÚTE

- 23. 8. (nedeľa): odchod z Omšenia o 16.00 h
- 24. 8. (pondelok): dopoludnia program v Lorete, popoludní oddych pri mori
- 25. 8. (utorok): popoludní príchod do S. G. Rotondo - P. Pio, program
- 26. 8. (streda): celodenný program u P. Pia
- 27. 8. (štvrtok): Monte S. Angelo – miesto, kde sa uctieva sv. Michal, archanjel. Popoludní Pietrelcina
- 28. 8. (piatok): Pompeje – svätyňa Ružencovej P. Márie, Archeologický areál, popoludní Neapol
- 29. 8. (sobota): Mugnano – sv. Filoména, Greccio – jasličky sv. Františka
- 30. 8. (nedeľa): Collevaenza – pútnické miesto Milosrdnej Božej lásky = „talianske Lurdy“, bl. Madre Speranza, popoludní odchod na Slovensko.

KVÔLI HLUCHÁŇOVI SPRÍSŇUJÚ OCHRANU STRÁŽOVSKÝCH VRCHOV. JEHO VÝSKYT SIAHA DO KATASTRA DOLNEJ PORUBY

Ministerstvo životného prostredia (MŽP) sprísnilo ochranu ďalšej lokality, kde žije kriticky ohrozený hlucháň. Ide o Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Strážovské vrchy, ktorého program starostlivosti na ďalších 30 rokov začiatkom septembra schválila vláda.

Okrem zlepšenia ochrany vzácneho vtáctva a jeho biotopov Slovensko týmto krokom vyhovie požiadavkám Európskej komisie, ktorá už začiatkom tohto roka začala konanie proti Slovensku za nedostatočnú ochranu hlucháňa a tetra.

„Schválenie programu starostlivosti o CHVÚ Strážovské vrchy na roky 2019 – 2048 prispeje k odstráneniu nedostatkov, ktoré Európska komisia vytýka Slovenskej republike,“ konštatovalo MŽP v predkladacej správe.

Náklady na starostlivosť o CHVÚ Strážovské vrchy počas nasledujúcich 30 rokov envirorezort vyčíslil na 3,37 milióna eur. Z toho takmer 200-tisíc sa uhradí z prostriedkov EÚ.

MŽP upozorňuje, že ide o odhad finančných prostriedkov, v ktorom sú obsiahnuté aj náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania lesných pozemkov, ktorých výška ani rozsah zatiaľ nie sú známe.

Program starostlivosti o CHVÚ Strážovské vrchy spresňuje zásady využívania územia, ustanovuje ciele ochrany druhov vtáctva a určuje opatrenia na dosiahnutie dlhodobých cieľov. Hlavným cieľom je zvrátiť vyhynutie hlucháňa hôrneho. Plánom je tiež zlepšiť súčasný nepriaznivý stav druhov ako jariabok hôrny, žltouchvost hôrny a strakoš veľký. Schválením programu starostlivosti Slovensko tiež splnilo záväzok ochrany európskej sústavy Natura 2000.

Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy sa nachádza v okrese Bánovce nad Bebravou v katastrálnych územiach Čierna Lehota, Krásna Ves, Kšinná, Látkovce, Ľutov, Omastiná, Podlužany, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Šípkov, Timoradza, Trebichava, Uhrovec, Uhrovské Podhradie, Závada pod Čiernym vrchom a Žitná, v okrese Bytča, v okrese Ilava v katastrálnych územiach Horná Poruba, Kopec, Košecké Rovné, Malé Košecké Podhradie, Veľké Košecké Podhradie a Zliechov, v okrese Považská Bystrica, v okrese Prievidza, v okrese Púchov, v okrese Žilina, v okrese Trenčín v katastrálnych územiach Dolná Poruba a Omšenie.

PM, Zdroj: mytrencin.sme.sk, Foto: TASR

ŠKOLA NIELEN O ŠKOLE

ŠKOLSKÝ ŽIVOT Z PRVEJ RUKY

Začiatkom školského roka 2019/2020 sme privítali v našej škole sedem prváčikov, ktorí sú v súčasnosti už veľkí školáci a zvládajú školské povinnosti bez problémov. Aj v tomto školskom roku budeme rozvíjať predpoklady detí v rámci aktivít zameraných na rozvoj finančnej a čitateľskej gramotnosti. Plánujeme sa zapojiť do rôznych školských súťaží, ako sú Hviezdoslavov Kubín, biologická olympiáda, pytagoriáda a projektov zameraných na pomoc deťom a ľuďom, ktorí to potrebujú najviac, sú to aktivity pod záštitou organizácie UNICEF a Ligy proti rakovine.

20. septembra už žiaci siedmeho ročníka pod vedením pani učiteľky Žáčikovej pomohli získať 60,81 eur v rámci zbierky Biela pastelka Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

Po skúsenostiach z minulého školského roka sa v najbližších mesiacoch opäť pod organizačným dohľadom Lenky Ďurišovej uskutoční Vianočná zbierka hračiek a šatstva pre deti z detských domovov. Do tejto aktivity sa môžu zapojiť aj ostatní obyvatelia obce, stačí, ak veci, ktoré chcete darovať, prinesiete počas mesiacov november a december do budovy školy.

Pokračujeme tiež v prírodovednom zameraní našej školy v rámci predmetu „ČLOVEK V PRÍRODE“, kde sa zameriavame nielen na krásy

Sedem stotočných prváčkov

prírody, v ktorej žijeme, ale žiaci sa dozvedajú aj o spôsoboch a dôležitosti ochrany životného prostredia, ktoré ich obklopuje. Vyučovanie prebieha blokovo, štyrmi vyučovacími hodinami posledný piatok v mesiaci. Žiaci našej školy majú tiež možnosť zúčastňovať sa krúžkov ako turistický, hokejbalový, stolnotenisev, matematický a krúžok slovenského jazyka.

Pár dní po rozbehu nás prekvapila škola tým,

ako si začala obliekať nový šat vďaka projektu obce Dolná Poruba s podporou Európskej únie, z čoho sa žiaci aj vyučujúci veľmi tešia.

Na záver už iba želáme veľa šťastia piatomu, ktorých 20. novembra 2019 čaká Testovanie 5, v ktorom si overia svoje získané vedomosti z prvého stupňa, a budú tak konfrontovaní s ostatnými piatkami na celom Slovensku.

KRISTÍNA BAVLNKOVÁ, Foto: archív ZŠ

„ŠKÔLKAROM“ SA PODARILO VYZBIEAŤ TAKMER 6 TON STARÉHO ŽELEZA

Školský rok v materskej škole začal vo veľkolepom štýle. Nový vzhľad, ktorý MŠ dostala počas prázdnin, ohúrila nielen deti, ale aj samotných rodičov.

Pedagogičky MŠ sa zapojili do projektu Raiffeisen banky, vďaka čomu získali dotáciu 1000 eur na vybudovanie „predčitateľskej oázy“ pre deti – kútiku plného knižiek.

V tomto školskom roku navštevuje našu materskú školu 24 detí, teda maximálny možný počet.

Pani učiteľky majú počas celého roka pripravených množstvo aktivít, ktorými si deti budú rozvíjať svoje poznatky, schopnosti a zručnosti. Deti už stihli absolvovať divadelné predstavenie spolu so žiakmi I. stupňa ZŠ a v mesiaci november sa stanú súčasťou projektu Dental Alarm. V ňom budú budúci zubní lekári hravou formou povedia všetko, čo sa týka starostlivosti o zúbky. Dokonca sa deti MŠ a žiaci ZŠ spolu s rodičmi zapojili do zberu použitých zubných kefiek, za ktoré materská škola dostane dva koše na triedenie odpadu.

Pani učiteľky si nesmierne vážia participáciu rodičov na projektoch i brigádach pre MŠ a aj touto cestou vyslovujú úprimné ďakujem. Výsledkom ochoty a obetavosti rodičov je aj zber železa, ktorý bol naplánovaný na 19. októbra 2019, a ktorý pomohla organizačne pripraviť pani učiteľka Lenka Uherková s manželom.

**DANIELA MARUŠINCOVÁ
Foto: Lenka Uherková**

MOZAIKA

TELOVÝCHOVNÁ JEDNOTA SLOVAN DOLNÁ PORUBA POZÝVA FANÚŠIKOV NA POSLEDNÝ DOMÁCI MAJSTROVSKÝ ZÁPAS V ROKU 2019

TJ SLOVAN DOLNÁ PORUBA

TJ DRUŽSTEVNÍK DUBODIEL

26. 10. 2019 • 15.00 h • ŠTADIÓN TJ SLOVAN

O NÁJME HROBOVÝCH MIEST

VÝZVA PRE OBČANOV DOLNEJ PORUBY A NÁJOMCOV HROBOVÉHO MIESTA Z INÝCH MIEST ALEBO OBCÍ

V zmysle § 663 až 684 Občianskeho zákonníka a zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve (ďalej len „zákon o pohrebníctve“) vyzývame občanov, aby sa dostavili na Obecný úrad Dolná Poruba za účelom uzavretia zmluvy o nájme hrobového miesta na cintoríne v Dolnej Porube.

V zmysle zákona o pohrebníctve môže byť v prípade neuzatvorenia nájomnej zmluvy hrobové miesto pridelené k pochovaniu pozostatkov zosnulých iným, resp. platiacim nájomcom. Ďakujeme za pochopenie.

VÝZVA PRE OBČANOV A CHATÁROV V K.Ú. DOLNÁ PORUBA

Opätovne vyzývame občanov a rekreantov z chatárskych oblastí v katastrálnom území Dolná Poruba, aby prázdne plastové fľaše vhadzovali do určených kontajnerov stlačené na čo najmenší obsah.

Zároveň upozorňujeme, aby sklenené fľaše a sklo taktiež vhadzovali do určených kontajnerov a nenechávali ich vedľa kontajnera.

Taktiež je potrebné textil vhadzovať do kontajnera. Nenechávať ho v taškách pri kontajneri! Následne ich zamestnanec obce musí vhadzovať do kontajnera, pretože bol roztrúsený po okolí. Veríme, že občania budú natoľko uvedomelí a budú odpad vhadzovať do určeného kontajneru.

V najbližších týždňoch budú doplnené kontajnery v obci a je prisľúbený aj kontajner na textil v časti u Suchých.

Upozorňujeme občanov, aby KOVY vrátane plechovic od piva a alkoholických a nealkoholických nápojov stláčali na čo najmenší obsah (pristúpiť a poskladať plechovicu na čo najmenšiu) a vhadzovali do určených kontajnerov.

Veríme, že si to občania a chatári uvedomia a zjednajú nápravu. Každý odpad patrí do určených kontajnerov!

Na každom kontajneri je napísané, čo do neho treba vhadzovať!

Od separovania odpadu sa už teraz vyvíja aj výška poplatku občanov a chatárov, ktorí platia za úroveň vytriedenia a uloženia všetkých odpadov na skládku.

Na základe úrovne triedenia sa bude odvíjať aj poplatok za uloženie odpadu na skládku a následne sa premietne do miestneho poplatku za odvoz odpadu, ktorý je vyrubovaný občanom a chatárom.

Ďakujeme za pochopenie. **OBCNÝ ÚRAD DOLNÁ PORUBA**

INZERUJTE

V DOLNOPORUBSKOM HLASE!

• 032/6597257 • dolnoporubskyhlas@centrum.sk •

OZNAM PRE PESTOVATEĽOV

Pestovateľská pálenica spol. s r.o. Dolná Poruba oznamuje otvorenie páleníčiarkej sezóny 2019/2020. Pestovatelia, ktorí majú ovocný kvas na pálenie, sa môžu prihlásiť osobne v páleníci, prípadne u pána Rudolfa Beláka, Dolná Poruba č. 99 alebo na čísle telefónu: 0915 663 875.

NAŠE SPOLOČENSTVO

V období 15. 7. 2019 – 15. 10. 2019...

• sa medzi nás narodili: ----

• nás navždy opustili: ŠTEFAN KOPČAN, KAROL PARÍZEK, STANISLAV SUCHÝ, TERÉZIA KOVÁČIKOVÁ (rod. Hlaváčková), EMIL ĎATKO;

• sa medzi nás prisťahovali: GABRIELA PROSZCZUKOVÁ (na prechodný pobyt) z Dubnice nad Váhom;

• sa odsťahovali z obce: JAROLÍM TROKAN a MARTA TROKANOVÁ (rod. Šupáková) do Slatiny nad Bebravou, PATRÍCIA ŠTEFANCOVÁ a FILIP ŠTEFANEC do Žiliny, MAREK BALÁŽ do Trenčína, JÁN DORUŠINEC do Bratislavy – Karlova Ves;

• sa zosobášili: SIMONA MARGORÍNOVÁ a JAKUB VAVRO, DOMINIKA BEŽÁKOVÁ a MAREK MULICA, ANNA MÁRIA BEŽÁKOVÁ a ĽUBOŠ JEŽÍK, MICHAELA MAJCHUTOVÁ a PAVOL ČUPALKA, SANDRA KOPČANOVÁ a SIMON KAPKO.

POČET OBYVATEĽOV: 803 (425 mužov, 378 žien). OCÚ DP